

SZERKESZTŐI IRODA:

Belkőzpénztára 21. szám. (Postaépület) hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DIJA:

Vidékre postán, vagy helyben házhoz hordva
Egész évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
Félévre 8 frt. Egy hónap helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepeket követő napokon.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Az „Ellenzék” perselye.

(1886. április óta.)

Az erdélyi Kultúregyletnek:

Özv. Gámenty Gerőné Mocseről (tagsági díjba) 2 frt — kr.

Összeg: 2 frt — kr.

Ehez adva az eddigi kimutatást 3709. frt 54 kr.

Együtt: 3711 frt 54 kr.

Uj tervek.

A magyar igazságszolgáltatásra a jobbizonytalanság terhe sulyosodik. Ezt naponként növekedő mértékben érzik a jogkereső felek, akik arra vannak utalva, hogy igazságot keressenek annak az állami szervezetnek segítségével, mely ez érdek szolgálatára van rendelve.

Kevés oly ágazata van az állami organismusnak, a mely teljesebb mértékben szorult rá a javításra, a tökéletesítésre, s a melynek jövő fejlődése a reformokat úgy megkívánna, mint éppen a jogszolgáltatás.

A magánjogi igények körében a jobbizonytalanság forrása elsősorban maga az életben lévő polgári törvénykönyv.

Az ezen ágazatba tartozó törvényeknek kodifikálása elsőrendű igazságszolgáltatási érdek. A mint ma áll a helyzet: a jogkereső felek a maguk igényeikkel ki vannak szolgáltatva a bírói bölcs belátásnak s a felsőbb fórumok gyakran a legellentétesebb ítélezéseinek. Egy egyöntetű, a hazai jogélet valódi szükségleteihez mért és a modern jogfejlődés feltételei szerint átalakított kodifikált törvénykönyv megalkotása szükséges arra, hogy a jobbizonytalanságot valahára rendezetebb állapot váltsa fel.

Az igazságügyi kormányzat utóbbi időben tett ugyan lépéseket a polgári törvénykönyv kodifikálása érdekében, s az örökjogra vonatkozó rész el is készült. A Pauler utódjának Fabinyi Teofilnak vált most feladatává ezt a munkát valahára az óhajtott befejezéshez juttatni. Fabinyi a napokban elmondott képviselőházi beszédében utalt is arra, hogy munkatervébe ezt is felvette, mint oly jogszolgáltatási szükségletet, melyet tovább halogatni az igazságszolgáltatás nagyobb kára nélkül nem lehet. Igen óhajtható, hogy Fabinyi miniszter ne álljon meg a tervezés stádiumán, hanem oldja is meg tényleg azokat a feladatokat, melyeket maga elé tűzött.

Az állami élet organismusában a

visszaesés épen igazságügyi intézményeink körében mutatható ki a legteljesebb formában. Mióta alkotmányunkat visszaszereztük — igazságügyünket a közkormányzat alig vitte előbbre, minthogy most, husz évi toldozás és novellaris pótlások után örömmel kell üdvözlőnünk, ha az igazságügyminiszter azt igéri a nemzetnek, hogy neki tervei vannak a jövőben, s ő azoknak megvalósítására készséggel vállalkozik.

A törvényhozás és a kormányzat rendszertelensége szülte meg azt az állapotot, hogy ma, husz évi javítás után is alig tekinthetünk vissza csak néhány olyan igazságügyi alkotásra, a mely a fejlődött jogéletben talált volna meg alapjait és ennek valódi szükségletét szolgálta volna. Ugy az anyagi mint az alaki jog körébe tartozó, s eddig létesített jogintézmények megalkotása körül a kormányzat nem volt képes a valódi érdekeket felismerni, s ezért kellett egy általánosabb jogrendszer hiányában arra vállalkozni a törvényhozásnak, hogy a mit ma megalkotott, holnap mint cél-szerűtlen elvesse, vagy pedig befolyozza az alkalmazás után támadt hézagokat.

Jogintézmények megteremtése körül nem szabad az egyéni vagy párt-érdekek uralmát meghonosítani. A magyar kormányzat pedig a jogélet rovására a pártérdek uralma és a nemzet jogérzületének ehhez mért átalakításában kereste azokat a feltételeket, melyeket alkalmasoknak velt a jogszolgáltatásnak, a hatalmi érdek és párturalom tényezőjévé való átalakítására. Az eddigi kormányok a jogintézményeket is akként szervezték, hogy a kormányuralom fennállásának legyenek tényezői, s ez az oka annak, hogy a magyar törvénykezés uralmi érdekek által minden oly esetben befolyásolható volt, a mikor a hatalom birtokosainak szükségük volt az igazságszolgáltatás organismusában rejlő erőket is kihasználni.

Nem akarunk ez uttal igazságügyi állapotaink általános jellemzésével foglalkozni. Minket az a munkaterv érdekelt e pillanatban, melyet Fabinyi miniszter előterjesztett, s a mely tervezetbe felvett jogintézményektől ő maga igazságügyünk általános javulását reméli.

A magánjogi törvénykönyv kodifikációjáról, már megemlékeztünk. Mikor a miniszter azt az ígéretet teszi, hogy ő e kodifikációt végrehajtani fogja, hát annak csak örvendünk lehet. A földolog nem a munkát gyors elkészítése, hanem alaposság és a jogélet fejlődését biztosító szakzszerűség

vén, hajlandók vagyunk inkább várni még, sem hogy esietett munkával szaporodjék amugy is tulgazdag törvénytarunk.

A miniszter azt helyezi kilátásba, hogy a magánjogi törvénykönyvnek habár csak részleges kodifikációján kívül a büntető perrendtartást is létesíteni fogja. Hát bizony ezt igen okosan cselekszi. Az új büntető törvénykönyv alkalmazása óta a bűnvádi eljárást egy ideiglenes miniszteri utasítás szabályozza a magyarországi részeken, Erdélyben pedig ugy ez, valamint a régi német büntető perrendtartás alkalmaztatik. Igen természetes, hogy ily segédeszközök csak arra alkalmasok, hogy a bajok orvoslása helyett növeljék a bajokat, fokozzák a rendszertelenséget és utat nyissanak a bírói önkénynek és kapkodásnak.

Csak helyeselhetjük, ha Fabinyi miniszter ezt a régóta várt jogintézményt is létesíteni célozza, s a törvényhozásnak alkalmat nyújt arra, hogy e fontos és elsőrendű jogszolgáltatási érdeket érintő törvényjavaslattal érdemileg foglalkozhassék.

A bírósági szervezetet szintén átalakítani igéri az igazságügyminiszter. Ha egészséges életet fog a szervezet keretében meghonosítani — akkor e kezdeményezése szintén alkalmas lesz arra, hogy igazságszolgáltatásunk nehézkes rendszerén javítson. Hogy mikép szándékozik e szervezet átalakítását végrehajtani, arra nézve nem nyilatkozott, s így ez uttal mi sem terjedünk ki a részletekre.

Az ügyvédi rendtartás új tervezetét legközelebről közzétenni igéri. Hát erre is halaszthatlan szükség van. Az a se hideg, se meleg törvény, mely a magyar társadalom egy kiváló és tekintélyes körének érdekeit oly közvetlenül érinti, nagyon is rászorol a gyökeres javításra.

Az igazságügyi adminisztrációnak felügyelete, a kir. táblák decentralizációja, a szóbeliség és közvetlenség rendszerének életbeleptetése, a fegyelmi törvény revíziója, telekkönyvi ügyeknek a régi egyes bírói rendszer szerint való elintézése, a börtönügy megjavítása stb. kétségkívül mind oly fontos igazságügyi kérdések, a melyeknek megoldása egy igazságügyminiszternek sajátképi hivatását képezi. — Fabinyi miniszternek ez a nagy vonásokkal vázolt igazságügyi programja kétségkívül derekas program, s ha e tervek a valódi szükségletnek megfelelően valósíttatnak meg, s létesítésüknél

sem a minisztert, sem a törvényhozást más, mint a jogszolgáltatás valódi érdeke fogja befolyásolni, — akkor kilátásunk lehet olyan jogintézmények birtokába juthatni, a melyek husz évi szerencsétlen kísérletezésnek oly érezhető hátrányait képesek lesznek megszüntetni, s jogéletünket fokozatosan fejleszteni a modern jogrendszerek feltételei szerint.

Mi Fabinyinak csak szerencsét kívánunk a tervbe vett jogintézmények létesítéséhez, s adott esetben alkalmat veszünk magunknak az egyes intézményekhez érdeklegesebben is hozzászólni. Ha a kormányzat minden idegen érdek belevegyítése nélkül kizárólag a jogélet fejlődésének feltételeit, s az igazságügy sajátjait érdekeit fogadja el irányadóknak — mi is félre tesszük a párttekineteket, ha ily irányzatot a közkormányzat részéről is tapasztalhatunk. Hatalmi és pártérdek dédelgetése csak veszedelmes kockázatokat terem ama törekvési irányzatokban, melyek az igazságügy javítását tűzték ki céljukul.

Reméljük, hogy az igazságügyi kormányzat ez érdekek teljes mellőzésével fog hozzá a tervezett jogrendszerek megteremtéséhez.

—n.

Politikai hírek.

Változások a pénzügyminiszteriumban. A mai hivatalos lap ezeket közli:

A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztése folytán, dr. Wekerle Sándor czimzetes pénzügyminiszteri tanácsost pénzügyminiszteri államtitkárrá nevezem ki. Kelt Bécsben, 1887. évi február hó 20-án. Ferencz József, s. k. Tisza Kálmán, s. k.

Ő császári és apostoli királyi Felsége, f. évi február 20-án Bécsben kelt legfelső elhatározásával, dr. Köffinger Frigyes pénzügyminiszteri államtitkárát saját kérelmére állandó nyugalomba helyezni méltóztatott.

A főrendiház pénzügyi, közbiz. s törvénykezési bizottságai kedden délelőtt Szálvay József koronaőr elnöke alatt tartott közös ülésben tárgyaltak a honvédség s a népfelkelés felszerelési költségeiről szóló törvényjavaslatot. A kormány részéről Tisza Kálmán miniszterelnök s pénzügyminiszter s Fejérváry Géza honvédelmi miniszter voltak jelen. Fejérváry miniszter hosszas kimerítő előadásban indokolta a törvényjavaslatot, amelyet az együttes bizottság Kautz Gyula s id. gróf Zichy Ferencz felszólalásai után egyhangulag elfogadásra ajánl.

A szeptennátus diadalt ült a német választásokban. Még mindig nem ismeretes

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belkőzpénztára 38. szám.

HIRDETESI DIJAK

Egy cztimetryn tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyíttéri cikkek

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

ugyan a végeredmény, de azon tény, hogy a kormánypart negyvenhét kerületet nyert, biztosítja számára a diadalt, mert az előbbi parlamentben is csak hatvan szavazattal maradt minoritásában. Egyébiránt a békői sikernek másnemű messzemenő következményei is lesznek.

A képviselőházból.

Budapest, febr. 23.

A z i g a z s á g ü g y i általános vitát folytatta ma a képviselőház és azt be is fejezte.

Az ülés elején Margittay visszavonta tegnapi tett határozati javaslatát.

Utána Gáll József szólott polemizálva az ellenzék szónokaival.

Unger Alajos, eltérőleg Hódossytól, bizik az igazságügyminiszter tegnapi nyilatkozataiban. Fejtegetései közben kikelt a pénzintézetek nagysága ellen, melyek az illető családokat vagyonilag ruinálják.

Ezután Teleszky szólalt fel s hosszabban felelt az ellenzék szónokainak. Hódossyval szemben számadatokkal mutatta ki, hogy a szóbeliség Németországban éppen igazolja azt az eredményt, melyet attól Hódossy idehaza vár.

Fenyvesy Ferencz hosszabban polemizált a miniszterrel s a bírói és ügyvédi „osztályok” nagy fontosságáról, majd azok tekintélyének aláásásáról beszélt — az orvosságot a bírói fizetések és lakberek fel-emelésében keresve.

Szalay Károly után a vita befejeztétén, Fabiny miniszter beszélt röviden, megjegyzésekkel kísérve az ellenzéki padokról jött tanácsokat és gáncsokat.

Erre két interpelláció következett. Szathmáry László interpellált némely dohánytermelési engedély megvonása iránt; Szemczecz pedig a katolikus alapok felügyelő bizottságába két szabadkőművesnek kinevezése iránt interpellálta Trefort minisztert.

Ezzel az ülés véget ért.

Német választások.

A német birodalmi gyűlési választások eredményéről a következő részleteket jelentik Berlinből.

A vidékről érkező jelentések egyre azt bizonyítják, hogy a nemzeti párt a választásoknál fényes sikert arat. A német szabadelvűek eddig 19, a szocialisták 7, a centrum 3 s a demokraták 2 kerületet vesztek. Az ellenzék eddigleg összesen 34 kerületet veszített. A szabadelvűek még a pót-választásokban reménykednek, melyeknél a szocialisták segítségével néhány mandátumot nyerni hisznek.

A „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” meg van elégedve a berlini választások eredményével s a birodalomhoz hű pártok szavazatának növekedésében a jövőre nézve kedvező kilátást talál. A kanzellár lapja

AZ „ELLENZÉK” TÁRCAJA.

1887. február 24.

Szkhárosi Horváth András énekei.

Írta: Esztegar László.

(Két közlemény.)

A nemzeti élet és nemzeti költészet há társai egymásnak. A való műveltségnek induló pontja a költészet. Ebbe olyad a nemzet vallása, története, szóval egész élete. A magyar nemzeti irodalom is igazolja ezen állítás valóságát, hiszen kezdetben még a törvénykezési szabályok is a költészet köpenyében jelentek meg. És ez jó ideig úgy maradt, ugyannyira, hogy még a reformáció korában is az új egyház ifjú papjai eszméik terjesztésére a költészetet használták fel. Így keletkezett egy egész kis költői irodalom, melyet erős protestans szín jellemz.

Szilády Áronnak a régi poetákból összeállított gyűjteményében, a 2. kötet tartalmazza ezen iekolát termékeinek egy részét. Számos költő nevével találkozunk, kik egy, két, sőt három darabbal vannak képviselve. De találkozzunk, két névvel, melyek alatt nagyobb mennyiségű költői termék van egybegyűjtve. E két név: Batizi András és Horváth András nevei. Batizi költészetének szintén tanulságos. Benne az első magyar bibliai epikus tiszteltjük, ki azonban, mint didaktikus és énekesző (egyházi lyrikus) is lépett tudott tartani kortársaiával. Szóval ő sokoldalúságra s mennyiségre nézve a mohácsi vész után keletkezett költészet egyik nagyobb munkása volt.

Batizi mellett azonban Horváth And-

rás is megállja helyét. Nála egészen új eszmékkel találkozunk. Ő nyílt polemikát folytat részint élő egyénnel (habár nem bizonyosan), részint az ősi hittel. Didaktikuma korrajzi szempontból is figyelemre méltó. Egész bátorsággal osterozza kora tévedéseit. Soraiban tisztultabb felfogás, szélesebb látókör tűnik elő; szebb alakok, képek fordulnak elő, s főleg nevezetesen nyelvének erőteljessége.

De mielőtt poezisát általánosan jellemzőn, részletekbe fogok bocsátkozni, hogy így azután költészetének teljesen kidomborodó képét nyujthassam.

Horváth Andrástól tíz postai mű is meretes eddigéig.

Ezek között találunk tisztán didaktikus jellegűeket, melyek tehát egy-egy társadalmi ferdeséget osteroznak, mentenvalási vonatkozással, találunk továbbá katolikus ellenes énekeket, melyek a kath. vallás ellenségét s a református papot mutatják be. Azonban e két irány annyira össze fűg, s egymást oly szorosan egészítik ki, hogy Horváth András költészete e szóval jellemezhető: didaktikus.

Didaktikuma egészen elűt elődei e kortársai oktató irányától. Míg elődei nagyobbrészt beérték a tanácsosoztatással; ő már csufla igyekszik tenni a cseblőbe vett bűnt, ferde szokást. Gazdag bibliai ismeretei folytán példákkal tudja illusztrálni elméleteit, s mind a bűn ocsmányaának feltűntetésére, mind az erény magasztalására tud idézeteket felhozni.

Ilyenmű műveinek sorát „A fejedelemségről” című nyitja meg. Esetelvén a fejedelemség fontosságát és nagy jelentőségét, mintegy tétel gyanánt felállítja a következő versszakot:

Szükség mindennek azért jól megtudni
Az hatalmassággal miképen kell élni.

Az fejedelmeket miképen kell félni,
De az szent írásból azt meg kell tanulni.

Erről fog tehát ő beszélni. S miandjárt nyomban egy sikerültnek mondható definíció-félet is bocsát előre, mely szerint

Isten szolgálja a fejedelemség
A hamisság ellen nagy rőttenesség
És az igazságban mindennek segítéség.

Ezek után részletezi az eszméket. Szól az igaz fejedelmeknek tulajdonságairól, kiknek bölcsnek, vitéznek, igaz bírának kell lenni, minők voltak a régi királyok Salamon, Sámson, Dávid. Ezeknek nemes tulajdonságait elősorolva, kérdést intéz:

Hol vannak mostan a jó fejedelmek,
Kik az igazságnak, Istennek engednek?

Az egész pedig úgy van megírva, hogy a felelet önként következik. Általánosan jellemzi ezután a kora beli fejedelmeket, kik közé, mint sorából kivehető az „urak” atis számítják. Minden rosszat elmond rólok. A fejedelmek „lopók” igazságtalanok lettek. Elmondja, hogy a propheták hogyan nyilatkoztak a fejedelmek felől. Majd azt fejtegeti, hogy az Isten a fejedelmeket miként bünteti. Példákat hoz fel a bibliából s a történelemből, mely utóbbiban legalább tudtommal ővé a kezdeményezés érdeme. 304 sorból álló énekét tanácsokkal végzi be. Meglehető könnyen mondja el nézeteit tanácsait a példait. Egy körülmény van mi az ének olvasása közben magára vonja a figyelmet, s ez a szokatlan merész hang. Soraiban hatalmasan kikel az „urak” eljárása ellen, s nem gondolva semmi bekövezhetőre sorja korholó szavait azokra. Batizi is elég világosan megmondta, hogy a pápa tudománya hamis, de az azon időben közzászolás volt s nagyobb feltűnést nem okozhatott. Azonban ily értelmes legyalázása az urak, tehát az arisztokrácia teteteinek ma sem maradna vízhang nélkül Horváth András tehát bizonyos fokig politikai költő is.

Azon ember, ki független gondolkodásról és igazságszeretetről párosult merész-ségről „A fejedelemségről” című énekben meggyőződött a „Fővénységről” címűben, mint a földi kincseket kevése becsúló s a fővénységet gyűlölő ember mutatja be magát. Énekét, mint a fővénységről irt művet, élvezettel olvashatjuk ma is. Vallásos jelentőségű darab ugyan, de az egyházi ügyekben a theologiai dolgokban járatan is egészen élvezheti.

A fővénységet, mint fertelmes, sőt jog-szulatlan dolgot tünteti fel, melynek nincsen értelme, mert:

Az Krisztus nekünk lám nyilván meg mondja
Kincsét ne gyűjtökd ez földön laktunkban
Kit rozsdá megeszen az lopó ellopja.

A vallásos felfogás kiteszik, de midőn a szentírásból idézetek a társadalmi élet eseteire alkalmazza, kiténik, hogy nem csupán egyházi személyek részére irt tanulmány az, hanem általános érdekű, didaktikus irányú költői mű. Elmondja benne a költő mindazt, mit a fővénységről a szent atyák s a phroféták, szent Pál, s mások mondtak.

Példákkal bizonyítja, hogy e bűnt mily iszonyúan bünteti az ur. Majd a fővénységhez szól, s ily alakban gyalázza azt, Éneke a fővénységről veralakban irt oly oszinos tanulmányoszerű oktatás, hogy egy XVI. századbeli magyar reformatortól jobbat kívánunk nem lehet.

A katolicizmust nem érintő műveinek sorát az „Atokról” című zárja be, mit másként a bűnök büntetéséről irt éneknek is lehet nevezni. A költő a „mestani” világból indul ki, azt így jellemzően:

Rőttenetes ez világban mostan minden dolga,
Csodálatos nagyvaksága és hatalmassága
Nem fog rajta az Istennek semmi igazsága
Sem csapása, sem haragja, sem irtalmassága.

Ezután elmondja, hogy az „uristen” megjelent minden akaratát „De nem érti ezt a világ.” Majd egy hosszús idézetet közöl Moizes 5. könyvének 28-ik rendjéből, mely azt foglalja magában, hogy miként bünteti az Isten az embert, s több mint 100 soron át a büntetések neveiről beszél. Ezután ismét azt hangsúlyozza, hogy a világ nem törődik Isten parancsaival. A magyar nemzetre térve, kezdi a teremőnek hazánkkal tett jótéteményeit elősorolni, s romlásunkról beszél, minek okát fejedelmieinkben látja, kik

Az Istennek tisztességét nem oltalmazták,
Ha tanácsban egybegyűltek, azon tanácsokoztak
Az Istennek igazságát miképpen rontákot
Miként a vak az délszínben ugyan tapogattok.

Énekének egy főhászzal vet véget. Idézetekben szegényebb, mint az előbbie, s maga a tárgy sem oly fontosságú.

E három darab az, melyekben a didaktikus vallási tendenciától tiszta; ezekben megismerjük Horváth András papot, de még nem a református papot. E három darab teszi őt a közvetlenül a mohácsi vész után keletkezett költészeti irodalom legnagyobb didaktikus költőjévé. Mert ezekben művésziessen kikerül epikai és lyrai részeket pusztá theoriákat nyujt, szóval oktatónak önzetlenül s függetlenül.

Azon példák, melyeket felemlit, korántsem rovására vannak a didaktikus költéménynek; csupán szűk korlátok között mozog, s egy ugyanazon énekében nem lesz epikus, didaktikus és lyrikus is, mint az Batizánál igen sokszor előjön. A merész hang pedig, hogy úgy mondjam, korszakot képez, mert előtte ilyen hangon még nem irt magyar ember.

örömmel konstatálja, hogy az államfentartó s birodalomhoz hű pártok egyre erősödnek s számban is szaporodnak.

Az ellenzéki lapok bizonyosságot tesznek cikkeikben saját pártjuk vereségéről. A „Berliner Tagblatt” azt írja, hogy „ha a birodalmi cancellárnak az volt a célja, hogy olyan többséget szerezzen, melyre minden körülmények között számíthat, úgy ezt a célját — a mint látszik — elérte. A német birodalmi gyűlésben a cancellárnak akarata lesz egyedül mérvadó s Bismarck herceg összes eddig ismert ideáinak beteljesedése elé most már alig gőrdül akadály.” — Az összes lapok konstatálják azonban, a socialista szavazatainak Berlinben rendkívüli szaporodását. — A „Nordd. Allg. Zeitung” különben némi haladást lát abban, hogy a munkások egyetlen szabadelvű jelöltet sem választottak.

Parishól jelentik febr. 22-ről a „Köln. Ztg.”: Dólg a német választások eredménye még csak kevés körülbelől volt ismeretes. A reggeli lapok tartózkodólag nyilatkoznak a „Lanterne” azt mondja, hogy nagyfontosságú eseménynek kell tartani azt, hogy dacára a választási manővereknek és visszavonásoknak az elszá- lótharingiak közül többet szavaznak a tiltakozókra, most, mint a legutóbbi választások alkalmával. Ez egész Európában de különösen Franciaországban hatalmas visszhangot fog kelteni.

Az „Événement” írja: „Sem fenyegetések sem a háborútól való félelem nem iudaták meg az elszá- lótharingiait ragaszkodást Franciaország iránt.”

A „Figaro” a következőkben nyilatkozik: A választások Elzász-Lotriningban úgy ejtették meg, a mint Franciaország varta. A helytartó felhívása, fenyegetések és az erélyes nyomozás az annecati tartományok választóit nem bírhatták rá, hogy a tiltakozó párt jelöltjei ellen szavazzanak. A büntetés bár csak platonikus, hanem mégis egy megragadó oldala van, mely előtt hódolattal meg kell hajolni.

A N. Fr. Pressennek jelentik Berlinből: Egy liegitzai szabadelvű röpirat megjelenése folytán, a melyben többek közt az a kijelentés is foglaltatik, hogy a hadierőre nézve teljesen közönyös vajjon septennatusról vagy triennatusról van-e szó, Molke gróf egy hozzá intézett kérdésre a következőleg válaszolt: „A békeleltetés mindenestre ugyanaz a septennatusnál, mint a triennatusnál, háboru esetében azonban a septennatus kétszer annyi kiképzett tartalékot nyújt mint az utóbbi. A hadsereget állandóan kell szervezni, s nem minden 3 esztendőben újabb és újabb parlamenti határozatoknak kitenni.

Unger Alajos igazságügyi álláspontjairól.

(Képviselőházi beszéd a febr. 23-iki ülésből.)

T. ház! Az előttem szólott képviselő beszélt, hogy nincs az a rossz, a mit a törvényvédeni nem lehetne. (Ugy van a szélső baloldalon.) A midőn az előző hivatalos adatok szerint kimutatta, hogy a felsőbb bíróságoknál 30,000 darab megmaradt hátralékban, a kuriánál pedig körülbelül 7000 db. (Felkiáltások jobbfelől 5000 drb.) akkor azt állította, hogy nincsen szükség nagyobb szerű intézkedésekre, egyáltalán nem lehet. Az előtte szólott képviselő társa, fellevél Veszter azon megjegyzésére, hogy az ügyvédi kar a bírói kinevezéseknél, nem részesül a kellő tekintetben, azt mondja: azt nem lehet kívánni a bírók rovására, a kik kezdettől fogva azon a pályán működnek, tehát többet tudnak az ügyvédekénél. Mindenki tudja, hogy az ügyvéd kvalifikációja sokkal erősebb, mint a bíróé. (Ugy van! a szélső baloldalon.) Az ügyvéd épen az, aki

legelső bírja annak az ügynek, a mely kezébe kerül. (Igaz! a szélső baloldalon.) Angliában a legfőbb bírói székre csak az ügyvédi karban érdemeltük egyének neveztetnek ki. Ha a miniszter is e példát követné, ezzel növelné az ügyvédi kar ambícióját. (Ugy van! a szélső baloldalon.) Átér ezek után a miniszter munkaprogramjára, amely azt mutatja, hogy a miniszter elatlalta azt az irányt, melyben az igazságszolgáltatási bajokon egyelőre segíteni lehet. A mi a codificatio munkaprogramját illeti, amelyre az mondatik, hogy a partialis codificatio terére kell lépni, erre nézve ő az egységes codificatio mellett fog nyilatkozni. Nem szabad feledni, hogy az örökös törvény szorosan összefügg oly dolgokkal, melyek a Tisza kormány alatt meg nem oldhatók. Ez minden elvi kérdést félre tesz, félre teszi tehát az igazságszolgálati kormányt is.

Az örökös törvény a családi és házassági joggal szorosan összefügg. Nincs remény, hogy a jelen körülmények közt a házassági jog végérvényesen szabályoztassék. A kormány ezt is kereszül vihetné volna, mert oly többség mellett, minő a kormányé, mindent keresztül lehet vinni. (Igaz! Ugy van! szélső baloldalon.)

E pontnál reflektál a büntető eljárás lefolyására is. Megdöbbennek találja, hogy a pénzbuhtételtől senki sem szűl. Pedig 6 év alatt 1,758,000 ftra rugtak a büntető törvénykönyv 27. §-a értelmében kimérhető pénzbuhtetések. Kérdi, ez az összeg arányos-e? Mással előtörték a vagyon confisatióját, s itt ajtót nyitnak neki. (Tetszés balfelől) Nem tartja helyesnek, hogy nálunk 6 év alatt az elbukottak családjának vagyoni viszonyai romlására 1,800,000 frt törvény útján kizsárolható. (Élénk helyeslés balfelől.) Ez nem áll arányban a nép vagyonságával. (Ugy van! balfelől.)

Nagyon visszatetsző a büntető törvénykönyv azon intézkedése is, hogy a család visszavonhatóság deklarálják. (Élénk helyeslés balfelől.) A nép nem tudja egy szerül észével felfogni, hogy midőn zárt helyről 2 forintot felül valamit eltolvajol, ezért fegyházzal büntetettik, ha ellenben százezereken csal valaki, ezt az ítélet hozatala előtt visszavonhatja. (Élénk tetszés balfelől.) A gyakorlatban nem szabad a népek jogérzetét ily elvekkel megterjeszteni, ha elvileg elfogadhatók is. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.)

Reflectálni kíván még a miniszter azon kijelentésére, hogy ha bár a szóbeliséget életbeléptetnáj hajlandó, azonban két eljárást nálunk nem fog életbe léptetni.

Hódossy igen élénken esztelte azokat az állapotokat, amelyek az írásbeliség folytán fennállnak. Hogy Hódossy ezen igazságügyi állapotok további fentartására a költségvetést meg nem szavazza, ez az elkeseredés legnagyobb mértéke. (Helyeslés balfelől.) Ő azonban nem szeretné reményét veszíteni. Neki meggyőződése, hogy igazságügyünk bajain administratív úton lehet segíteni. Nem annyira a jövőnk kellene munkálkodni, mint a jelen bajok orvoslásának. Az igazságügy menete nálunk oly lassu, hogy itt egy megindított ügy végét bevégni alig lehet. Pedig mi a kitűnően vizsgázott jogászoknak nagy tömege fölött rendelkezünk. Azonban az igazságszolgáltatás jósága nem mindig a jogászok tömegétől függ, hanem leginkább a helyes vezértől, s azért kéri a minisztert, hogy a törvényszéki elnökök megválasztásában és kinevezésében körül a legnagyobb óvatossággal járjon el.

De ha az igazságszolgáltatás lassúsága az első bíróságoknál aggasztó, úgy még aggasztóbb az a felsőbb bíróságoknál. Ha ma valaki azt akarja, hogy a kir. táblához vagy a kuriához beérkezett ügye 3-4-5-6 hó alatt elintéztessék, úgy az ügyvéd meglesi mely napon érkezik az ügy

az ígatóba, az nap beadja sürgősségi kérvényét. Ekkor ügye előnyben részesül. Elismeri azt, hogy a pótbírói intézmény megszüntetése, a megüresedett helyeknek gyors betöltése és kiváló szakemberek a felsőbb bíróságok élére való állítása által az igazságügyi kormány helyes érzéket tanusított. De a jó igazságszolgáltatás eszményét a jogászok abban látják, hogy az biztos, gyors és olcsó legyen.

Az olcsóságról nem is akar szólni oly kormányal szemben, mely a bányegekbe beutolj jövedelmet ép olyannak tekinti, mint a dohányjövédelt. (Ugy van a baloldalon.) A gyorsaságról szintén nem lehet beszélni. — Örül, hogy az igazságügyi miniszter öt tegnapi beszédével megelőzte, ő azt hiszi, hogy a felsőbb bíróságoknál a bajon csak úgy lehet segíteni, ha a tanácsok egyes létszáma mind a kir. táblánál, mind a kuriánál csökkentetik, és leszállítatik oly formán, hogy a kir. kuriához érkezett ügyek a kir. táblánál hármas, a kuriánál ötös tanácsban nyerjenek elintéztet. (Helyeslés balfelől.) A bírói túlhalmozva van ügyekkel. Dolga óriási. (Ugy van! balfelől.) Különböző ma a sulypont nem a tanácsok létszámára, hanem az előadóra van fektetve. (Helyeslés balfelől.) Így nem engedhetők az, hogy az előadók összesen alig két napja marad arra, hogy előkészüljön a jövő ülésre. Annak kell tehát jelszónak lenni, hogy engedtetessék idő az előadónak, és az ügy rövidbe jöj, mert kevesebb lévén a tanácsok tagjainak száma, rövidebb ideig tart az előadás. Előre látja, hogy azt a kérdést intézhetik hozzá, hogy lehet-e ily intézkedést tenni az igazságszolgáltatás veszélyeztetése nélkül? (Felkiáltások a szélső baloldalon: Igen!) Meglehet ezt tenni, mert kevesebb idő mellett, melyet a bíró az ülésben tölt, nagyobb alaposágot fordíthat a hozzá osztott ügyek tanulmányozására.

Az első instantiában az egyes bíró a királyi táblán a hármas, a kir. kurián az ötös tanács intézi el a netalán keletkezendő pert. A bürokráciának a szászokra menő pereket az ötös tanácsban intézik el. Különböző a Kuriá ismételve kijelentette, hogy a bajokon csak a tanácsok létszámának csökkentése által lehet segíteni. — Ő hiszi, hogy a miniszter minden aggodalom nélkül hozzá foghat ezen reform létesítéséhez. — Élénk helyeslés szélső balfelől.)

Az igazságügyi költségvetés mindig elszomorítja. (Halljuk! Halljuk!) Évek óta látja, hogy az igazságügyi tárca az utolsó helyet foglalja el valamennyi tárca közt, nem részesül azon tekintélyben, a melyben részesülnie kellene. (Igaz! Ugyvan! szélső balfelől.) Ő aki nem mondhatja, hogy a miniszter uránt bizalmatlansággal viseltetnek, arra kéri, hogy tegye meg a királynak és a nemzetnek azt a szolgálatot, hogy az igazságszolgáltatás ügyét ragadja kiaból az alantas helyzetből, amelybe taszított. Megszavazza a költségvetést. (Helyeslés balfelől.)

Strike a tordai ipariskolában.

Torda, febr. 21.

Történt ugyanis, hogy a törvénynek megfelelőleg 1884. évi január 16-án az ipariskolák városunkban ünnepélyesen megnyitottak s a rendes oktatásnak megkezdődtek. Az első év annak rendje szerint lejárt, még hiány vagy kötelesség-mulasztás nem mutatkozott.

Bekövetkezett a második iskolai év, a nélkül, hogy az ipariskolai bizottság elnöksége költségvetését elkészítene, s azt az illetékes helyre elküldné vagy az államsegélyt újból kéréni, mely összege (200 frt) már a második évben megszűnt.

Az ipariskolához alkalmazott tanerők újból tanítanak a legnagyobb pontossággal

és töltök kitelhető erővel, de már a bizottság által felajánlt tisztelet-díjakat nem kapják s az év bezáródik egy nagy deficittel, de nemcsak a tanítók, de még a kereskedők (t. i. a tantervekről, világításért. Nyomdász az „Értesítő-kért”) is hitelezőkre maradtak.

A harmadik iskolai év még nagyobb deficittel végződik. Sehol és senki által semmi intézkedés.

Megkezdődik a negyedik az 1886-87. iskolai év a múlt évekkel elmaradt deficittel, gyűlés nélkül, költségvetés nélkül azaz semmiféle intézkedés nélkül.

A beiratkozások megejtetnek, az iparosok részéről tanusított legnagyobb pontossággal és legnagyobb bizalommal beiratkozott mintegy 130 iparos tanuló 2 frt 50 kr előlegesen kifizetett tandíj mellett, 10 kereskedő tanuló 10 frt, egyenkint fizetett, tandíj mellett. E díjakat az igazgató tanító vette kezébe, de eddig még senki sem kérte tőle számba a begyűlt pénzt, s hogy e nagy összeggel mi lett, csak ő tudja, meg a jó lsten.

Az igazgató tanító állítása szerint, ő többször felhívta az ipariskolai elnököket, ki egyszerű-mind pénztárnokra is az ipariskolai bizottságok, hogy számoljanak, de az elnök és pénztárnok ő tekintetességének egy fél év óta soha sem volt egy félóra szabad ideje a számadások felülvizsgálására, éppen úgy, mint a többi a szakmájába vágó dolgának elintézésére.

Ennek az lett a vége, hogy az ipariskolának alkalmazott tanusított tiszteletdíjakhoz évek óta nem tudtak hozzá jutni; — pedig a Krisztus koporsóját sem őrtették ingyen — különben ez évben is a tanítást csak abban a jó reményben fogadták el, hogy a begyűlt tandíjakból hátralékaiknak egy részét kifizetik (mert az évi tiszteletdíj amugy is nagyon csekély, 100 frt) így tehát a reményből is megfosztva f. hó 20-án tartott ipariskola tanítói gyűlésük jegyzőkönyvének 4-ik pontja értelmében, egyen- egyen, valamint összesen az állásukról lemondottak, és mindaddig újból el nem foglalják, még mindnyáján kielégítve nem lesznek. Tehát valóságos streikolás, mint akár a kolozsvári színtársulatnál. Csak hogy melyik államtitkár segít bajukon.

Tördán tehát az időseiről nincs ipariskola, hiában fizettek a tanoncok 2 frt 50 krt, melyet ki tudja mily nagy nélkülözésekkel kapartintott össze egyiknek-másiknak a szülője ilyen pénzszűk világban.

Az illetékes körök vegyék tudomásul és városunkat jövőre az ilyen szennyestől igyekezzenek megóvni.

x. y.

Bál az udvarnál.

Bécs, febr. 22.

A Hofburg gyönyörű termeiben ma folyt le a királyi pár által rendezett házi bál, mely fényre, feszelen jó kedvre és mulatságra messze felülhaladta az idei farsang legnagyobb estét is.

Feszelen volt a jó kedv, mert hisz e bála az egyetlen belépti jegyül csak az ősrégi nemesi levél szolgál, melylyel szemben az udvari etikett is tehet némi engedményeket s nagy volt a fény és ragyogás, mert bár a helyek — különösen a fiatalok — a lehető leg- egyszerűbbek jelentek meg, annál káprázatosabb volt a magyar, lengyel és osztrák nemesek díszruhája, mely így egymás mellett a maga változatosságával még sokkal megkapóbb képet nyújtott.

Nyolcz órakor gyújtották meg a csillárokat s nemsokára gyülekezni kezdtek a vendégek. A Hofburg felséges fogadóterme ekkor már illatos virágdiszt öltött s a déli növények árnyában kisebb csoportokba gyűlve egész hosszn sord képeztek a kipirult arcza, szebbnél-szebb hölgyek, feszelen társalgást folytatván.

Ott lehegett látni Wilczek-Kinsky grófnét, Hohenlohe és Esterházy-Croy grófnékat, Schönborn grófnét három leányával, Apponyi-Montenuovo grófnét, Fesztetich,

Erdődy, Hunyady, Buol-Schaenstein, Goesz és Lóny grófnékat, Montenuovo hercegnőt és Bourgoing-Kinsky grófnét. Pallavicini grófné külön kör központját képezte, ugyancsak Metternich hercegné, Glam-Glam grófné stb. Az urak között az egész magyar arisztocrácia megjelent, azonkívül hivatalosak voltak a legálami és egyházi méltóságok, a külföldi diplomácia közt Zujev ezredes, az udvarnál csak nemrég bemutatott orosz katonai meghatalmazott is. Komacsu herceg szintén engedett a barátságos meghívásnak.

Néhány perczel kilencz óra előtt megjelent udvar: elől királyi ő Felsége őrnagy egyenruháján felséges nejjével, utána Rudolf trónörökös, a Valéria főgnő Lipót bajor h. karján, Mária Terézia Immaculátu főhercegnők s nyomukban a főhercegek és hercegek hosszn, díszes sora.

Mikor a felséges pár elfoglalta helyét a vörös emelvényen, Valéria főhercegnő Kinsky Nándor s fal megnyitotta a bált s ekkor megindult a társadalom folyó jövedelvel, pajzannal tartó, egyéjű.

Királyi ő Felsége mindjárt beléptek a szolnoki Vanellé nunczius, király ő Felsége Rensz herceg részeseit e kintézetben. A bál folya a királyi számos hölgyet hivatott magához, mindegyikkel kedélyesen társalgván. 8 szalatt Strauss lelkidúsabb keringőivel nógatta újabb és újabb táncos vendégeket, míg a király és a trónörökös egymást társalgást kezdett a diplomáciai kar tagjaival.

A kottilon után a királyné elhagyta a terem ekkor a szomszédos helyiségekben frissítőkkel voltak a vendégeknek. Pontonban tizenkettőkor pedig megfénny és ragyogás véget ért az átvette birodalmi komoly bójt.

Népfelkelő-tisztjelöltek.

A népfelkelő tisztjelöltek a már közlökön kívül városunk tanácsának katonai osztálya előtt a következők jelentkeztek: László Lajos, dohángyári tisztviselő, János Erdődy, dohángyári tisztviselő, Pollák Géza, János Gámezoni Márton megyei tisztviselő, J. Stein I. díjnok, Schwarz D. Dezső, orvos, Kirschner Márk kereskedő, Böhm, dre tanár-jelölt, Fejér Vilmos bizt. titkár, Petelei Isván szerkesztő, H. Aladár dohángyári tisztviselő, Köcsör vizsgálgó-bíró, Kohn Samu kereskedő, Korbuly József pénzügyi tisztviselő, K. Ross György theol. tanár, Hoffmann J. bizt. intézeti tisztv., Sebesi Jób vasúti vatalnok, Sándor Jenő jószágigazgató, degh István jogász, Bérés János irod. Szóts Győző jogász, Lóvy József add. Kun Albert kereskedő, Baruch I. szig. o. Merza Gerő keres. segéd, Bogdánffy, v. kereskedősegéd, Kiss Sándor igaz. tanár, dr. Primics Gy. geologus, dr. P. Ákos ár. üllök, Gáspár József segéd, Szabó Ferenc kereskedő, Schopp F. joghallgató, Becei József kereskedő, Borbély S. joghallgató, Filep Gábor ügyigazgatói tisztviselő, Bogdán J. ügyvédjelölt, László J. Ödön egyet. tan. Issekutz Manó joghallgató, Gócs J. zsef joghallgató, Solymosy István öles gyógyász, Damszky György gász, Wieder János tisztviselő, Sallak pad kereskedősegéd, László László tan. Korbuly Gergely birtokos, dr. G. János tanársegéd, gr. Teleki Árvéd j. Corioan Gy. ügyvéd, Beceai Gy. corio orvos, Láposi Árpád jogász, R. czay Pál szinész, Magyar Mihály birt. gr. Teleki László Gyula jogász, László bankhivatalnok, Marinkás Andr. gász, Rác Lajos kereskedő és mások. szolgált katonák közül jelentkeztek a következők: Keresztély Lajos tanár, Gábor alkaptány, Siméntalvi László k. Gábor, Fabinyi Rudolf egy. tanár, Binda Jos iparfelügyelő, Jakab László állat. Bartha Miklós orsz. képviselő, Kolb. renosz ügyvéd-jelölt, Orbán Géza rend. tisztviselő, Nagy Endre gyógyász, k. Lajos mérnök, Valentin Adolt g. szerész, Kászonyi Lajos jbirósági alj.

Becsületeiből.

Angolból fordította: Amica.

(Folytatás. (43)

XXV.

Könyvezve vallottam be, hogy a Lily ajkai mostan még mosolyra is ritkán nyílnak.

Bátyám ismét sohajtott még mélyebben mint az előbb.

— Féltém azt a gyermeket; de monda ősz fejét kezzeimre hajtra ő jobb kezében van, mint az enyém.

Ez éjjel saját kis szobámban sirtam magamat el álomba. Ismét itthon voltam de szivem új gondolatokkal új reményekkel félig fájdalmas, félig kellemes emlékekkel volt tele a szerelem és a szerencsétlenség annyira összevegyültek míg öröm és bánat egy érzelmennek látszottak. És mindezeket keresztül a Lily arca tűnt fel előttem bánnal elborult szemekkel.

Mily csodásnak tetszett előttem a vidék ez éjjel a partot verő hullámok zugása nélkül; oly néma volt minden a nagy tenger mormogása nélkül, mely bennünket East Clifflben álomba ringatott.

Oh én soha sem láthatom úgy többé a tengert, hogy azokra a napokra ne gondoljak melyek annyi fájdalommal és annyi örömmel voltak telve!

Ime ismét visszajöttünk a kedves régi házba, de csodás életünk folyama megváltozott és soha sem lesz többé a régi, nem soha.

Azt hiszem, hogy mind ez ideig nem tudtam, hogy Nigel mennyire szerettem; de most hogy távol volt, hogy bizonyítalan időre elvontunk egymástól választva most érzem igazán, hogy mi ő nekem.

XXVI.

A hó fehér foltokban feküdt a kertünkben, a Februáriusi nap melege alatt olvadozva. A fejünk felett levő puszta égak nyáriyas tisztá derült ég felé nyultak valóban oly kék volt az, hogy az East Cliffl tengerre és égre emlékeztetett. A cromok és hóvirágok emelgetni kezdék szép kis fejcsőkeiket s a puha fehér hó lepel alól, mely hetekig mocskoltan fehérséggel takarta a földet, fejüket kidugva szét tekintettek.

Az újév megkezdődött; de oh mily keserves fájdalommal jöttünk rá, hogy ez az utolsó lesz.

Bár mennyit küzdöttünk ellene, világos lett előttünk hogy a Lily szemei nem látják meg a következő új évet s talán már a tavasz elviszi szegénykét. Ő hervadt, pusztult s rohamosan a tét az enyészett felé. Arca mindig halványabb és vékonyabb lett, teste fogyott napról napra soványabb lett és ő örült, hogy végőrája közeleg.

A vidám kedélyű pnikos lányka, ki meg szeszélyeiben is oly kedves volt haladoklott! Nehéz volt elhinni nehéz volt a végzet előtt meghajolni s hervadását óráról órára látni!

Minden nap gyengült egy kicsit, s kevésbé tudott a ház körül mozogni míg végre a déli oldalon levő napfényes szobában a dívánra került. Így mentek a dolgok napról napra, hétről hétre. S az elválás órája gyorsan közeledett.

Szép tiszta fényes reggel volt;

Az ablakon keresztül a meleg napsgár a Lily nyughelyére esett. Ott feküdt ő, oly vékony volt, oly sovány! A betegség mily borzasztó pusztulást csinált! És még is most szebb volt, oh ezerszer szebb mint azon időben, midőn szép fiatal arca annyit férfi szívet rablá tett. De a ragyo-

gó szép gyermek nagyon elváltozott. A vidám kifejezést szelid bukkorság váltotta fel. Szomorú álmodozó szemében a régi jó kedv egyszer sem villant meg. Az ablaknál feküdt, s tekintete azon a ponton csüngött, hol a virággyakok a napfénytől olvadozó hó csillogott.

Selyem haja lebomlott, s a vállait takarta, az a fényes arany haj mely nem változott meg rajta. Halvány arca mily kiesiaynek látszott, s a sötét szemek mily rendkívüli nagyok voltak! Néhány hóvirágot tartott a kezében, s a virágokat tartó fehér ujjak — majd nem olyan átlátszóak voltak — mint azok a finom harangocskák.

— Meta, — szólított a kedves bágyadt hang.

— Itt vagyok drágám.

— Szeretném ha az én kedves öreg bátyám nem busnala annyit miattam; és Metám, neked sem szabad sírni. Ha életben maradok kitudja milyen könnyelmű és világias lettem volna; de Meta, most én a menyországba megyek.

A menyországba! Igen, mint arany haja komoly arca és csillog szemei körül lengett, olyan volt mint egy angyal. Forró könnyeim a kezében levő munkára haladtak.

Lily ismét megszólalt.

— Meta, nagyon ügyelj! J. a. a. bácsira, és ne engedd hogy utánam busuljon; én boldog leszek, oh, olyan boldog!

— Lilym, szeretném ha köztünk tartatnánk, mondam.

A szép arcz lojebb hajolt, meg a hullámzó haj egészen eltakarta.

— De én menni akarok; ez nagy ün- zés tölem, de oh Meta, én olyan egyedül érezem magamat a mióta.

A mondat bevezetésére nem volt szükség. Gondolataim az övéivel együtt a tengerparton levő kis temető magányos sírhalmánál voltak.

— Szerettem volna, folytatá, ha Nigel és téged táj és feleségnek láthatalak volna. Meta, én gyakran gondolkodtam azon, hogy ő miért van oly távol tőled.

— Majd vissza jön, válaszolám fáradt sohajjal, mert az a várva várt nap nagyon késétt, s a várakozás oly hosszúnak tetszett.

Lily félre simította a haját, s az arczomba nézett.

— Meta, miért ment el Nigel.

Szemei a lelkem mélyében akartak olvasni.

Arcomat a kezeim közé rejtettem;

hát a régi történetet ismét felbolygassuk? Ha tudná, hogy az a férfi, aki a Dale Harry meggyilkolásával volt vádolva — a férjem!

S ha tudná, hogy Dering Nigel nem volt képes ártatlanságát bizonyítani! De ha legkisebb gyanúja, vagy bár sejtése volna az igazságról, akkor nem kívánná, hogy engem a Dering feleségének lásson!

— Miért ment el? kérdé ismét. Ha földi pályám bevezetéséhez nem volnék oly közel, akkor nem kérdeznék De ugy-e Metám, most már megmondod?

Ha kérdésre ósanintem válaszolok, ha átható szembe nézek és azt mondom: — Azért ment el mert nem tudta bebizonyítani, hogy Harryt nem ő ölte meg! — mi lesz akkor? Irgalmas ég, őrizd meg őt ennek a tudásától! könyörögtem fájós szivem mélyéből.

„Ó az én férjem” tündötem magamban. S e szavak agyamban visszhangoztak. Férjemért erőnek kell lennem, legyen bár bűnös vagy ártatlan, Lilynek azt soha sem szabad megtudni.

Arcomat felemeltem.

— Lily, mondam, egy titok van zöttünk melyet Nigel és rajtam kívül kinek sem szabad tudni.

— Nem tett valami becselenséget kérdé szemeit rám függesztve.

Szavai ellen hűségem és szel- fellázadt.

— Lehet-e a Dering Nigel nevé becselenséget együtt említeni? kiálté rememben és büszkeségemben. Nem, becselenségről nem lehet szó, de van zöttünk valami, egy félreértés, egy t- a mi egy időre elválaszt bennünket, vissza fog jönni. Te nem tudnád meg- és nekem nem szabad elmondani

Ekkor szerencsémre a kis Mabel be, és én kiszöktem a szobából.

A felszakított seb, a régi fájdalom, régi borzalom árnyékát verte fel a felizgatótt vérem sebesen lüktetett; nyos kis szobámba vonulva, ismét a harozot vívtam keresztül s elhatáro- hogy dacára mindannak hinni és his- gok férjemben, vakon feltétlenül. Saj- vai voltak hogy „dacára mindennél” hallani véltem komoly hangját, és lát- tem szeretetteljes de oly szomorú t- tét, midőn kérelmemet, hogy mon- mindent, megtagadta.

Ó arra kért, hogy dacára ann- soha sem tér vissza, ha soha sem t- tőle levelet ha nap nap után muli- küli, hogy híret hallanám, vagy mi- kapnám még abban az esetben is, ha sem jönné vissza, s nem látnám addig- fent az éghen találkozunk, — higgy- bizzak benne.

És úgy is lesz, hiszek és bízok

(Folyt. köv.)

Létay Gábor adóhivatalnok, Magyar Gézai mezei rendőrfőnök, Ladits Nándor egyetemi gondnok, Csejtei Antal uradalmi ügyész.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, február 24.

— **Székielyi iparkiallítás.** A f. év augusztus végén S. Szentgyörgyön tartandó közművelődési egyetemi közgyűlés alkalmával rendezendő székielyi kiállítás programtervezete elkészült. E szerint az egyetemi háromszögű iparkiallítás, egyetemes és osztrák, udvarhelyi, maros-tordamai és váradalmi iparkiallításokkal, a megyei törvényhatóságai által a székielyi ipar, kereskedelem és mezőgazdaság bemutatása végett rendezendő kiállítás. Részt vehetnek a székielyi megyei önkormányzatok, a háziiparral foglalkozók, a székielyi árukat közvetítő kereskedők, az iparos szakoktatással foglalkozó tanintézetek, stb. A belépési díjak lehetőleg legolcsóbbak legyenek. A rendezőség folyamodik a pénzügyminiszterhez, a cultusminiszterhez, a brassói és kolozsvári iparkamaraokhoz, jutalmak és díjak kiutazása végett, valamint a közlekedésiügyi miniszterhez szállítási és utazási kedvezmények engedélyezéséért. Földvár állomásig. A kiállított tárgyak 10 százalékos díj mellett a bizottság által árusítottaknak, illetve árusíthatók el, ha a kiállító képviselői nem gondoskodnak. A részvétel iránti bejelentés határideje, k. b. júl. 15-ig állapították meg. A háromszögű kiállításnál elnöke Pósa József főispán.

— **A trónörökös Berlinben.** Megbízható forrásból vett értesülés szerint Rudolf trónörökös március 17-én vagy 18-án Berlinbe utazik, hogy a német császár 90-ik születésnapja alkalmából március 22-ére tervezett ünnepélyességeken Ausztria-Magyarország uralkodóját képviselje.

— **Lefoglalt lakító román nyomtatványok.** A budapesti kerületi sajtóügyi vizsgálóbizottság határozata alapján a belügyminiszter megmult év elején elrendelte a „Marinier Libertati opt deci si patra 1784 de Dr. I. C. Dragiscu R. Sarat Tip gazetei Sateului 1884” című röpiratnak és a „Romanilor Bucuresti, 18 auguszt 1885” című S. Comitetul de initiativa al Irredentiei Romanie aldirással ellátott lakító kiáltvány lefoglalását. Vonatkozással a rendeletre a belügyminiszter most újabb rendeletet bocsátott ki, melyben felhívja a törvényhatóságokat, hogy ha ez ügyben tett intézkedéseik sikerre vezettek s az említett nyomtatványok egyes példányait tényleg lefoglalták, arról a lefoglalt példányok felterjesztése mellett haladéktalanul, de legkésőbb 15 nap alatt jelentést tegyenek.

— **Kitüntetések.** Ö felsége P. P. Gergely illétfelvi gör. kath. lelkész és főesperesnek sok évi lelkészkedése közben szerzett egyházi és polgári érdemei elismerésül, a koronás arany érdemkeresztet, Nagy Antal ref. tanítónak és a marosvásárhelyi ev. ref. egyház felső iskolája vezetőjének a tanítói pályán sok éven át kifejtett buzgó és sikeres működése elismerésül az arany érdemkeresztet adományozta.

— **Munkács Mihály,** mint Párisból írók, e hó 20-án ünnepelte meg születése 43 ik évfordulóját. Ez alkalomból Munkács nagy ebédet adott, melyen a művész számos barátja, köztük több kiváló francia író és művész vettek részt. Munkács neje 21-én Bécsbe utaztak, a honnan jövő szombaton Budapestre jönnek.

— **Jótekonny főpap.** P. P. Mihály nagyváradi gör. kath. püspök az egyházmegyei segélyalapra újabban 50,000 forintot adott, úgy hogy a „Pável-féle gör. kath. egyházmegyei segélyalap” most már egymaga 130,000 forintot rug.

— **Német világ Aradon.** Az aradi betegsegélyező-egylet a napokban tartotta meg rendes évi közgyűlését, melyen a vértanúk városának nagy gyalázatára minden nemetűl ment. Németül olvasott fel a titkári jelentés és az elnök németül vezette a tárgyalást. Egy tag magyarul kezdett beszélni, de az elnök nem engedte szóhoz jutni, mintha Arad ott lenne valahol. Flandria ingoványai között.

— **Öngyilkos háziorvos.** Újabb szenzációs eset történt a magyar fővárosban. Kedden éjjel Bauer Zsigmond nevű belvárosi háziorvos ebédet adott, melyen a művész számos barátja, köztük több kiváló francia író és művész vettek részt. Munkács neje 21-én Bécsbe utaztak, a honnan jövő szombaton Budapestre jönnek.

— **A tüdővész gyógyítása.** A legutóbbi moszkvai orvosi kongresszuson Kremjansky kharkói orvos felolvasást tartott melyben kifejtette, hogy felfedezte a tüdővész gyógyszerét. Szerinte gyakori anilinnellegzéssel ki lehet kúrálni a phthisis beteget. Az inhalációt mindaddig kell folytatni, míg a páciensnek a mérgezés tünetei nem mutatkoznak. Ekkor ugyanis az illető egészen ki van gyógyulva. Kremjansky azt állítja, hogy e szerrel már több ízben a legkiválóbb eredményeket érte el. Az orosz kormány Kremjansky munkálatainak megvizsgálása céljából külön bizottságot küldött ki.

— **Rögtélyes halálozást** történt Debreczenben. Egy ifjú, alig 19 éves ember meghalva találtatott a szentmónban. Állítólag öngyilkosságot követett el, de azon körülmény, hogy holtteste körül sem vérnyomok, sem fegyver nem találtak, gyilkosságra engednek következtetni. A nyomozat megindított.

— **Földrendés.** Milanóban kedden reggel 6 óra 25 perckor hullámszerű erős földrendés volt, melyet Livornóban is éreztek. A földrendés 12 másodpercig tartott, Baleset nem fordult elő.

— **Apró hírek.** Egy félig megfagyott embert találtak a tegnapi este Szegezen, az utcán Bevittek a kórházba, hol másnap reggel meghalt. — Tizenkilenc kivégzés volt Peckingenben, egyszerűen. A kivégzettek közt több magasrangú egyén volt. — Battenberg Sándor herceg újjában megbetegedett, Darmstadtba tért vissza. — Az interkonfessionalisták, mintegy 80-an, értekezletet tartottak tegnapi este egy vendéglőben, Bécsben. Az érdekes gyűlésen nők is voltak jelen. — Makón mind egymásrafigyesszük fel a tisztviselőket.

Az E. M. K. E. Harmadik Estélye.

FEBRUÁR 26-ÁN, SZOMBATON, LESZ A VIGADÓBAN.

A HARMADIK ESTÉLYI HÁZIASSZONYA:

TISZA LÁSZLÓNÉ Ö NAGYSÁGA.

* * *

HEGEDÜS SÁNDOR ÚR: AZ ÉDES OTTHON, SZÁSZ BÉLA ÚR: LYRAI KÖLTEMÉNYEK. ÉJSZAKI KÁROLY ÚR: AMERIKAI PÁRBÁJ, TELEKI SÁNDOR GR. UR: UTOLSÓ TALÁLKOZÁSOM PETŐFIVEL

ezimen fognak felolvasást tartani, A FELOLVASÁSOK PONTBAN 7 ÓRAKOR KEZDŐDNEK.

A terem ajtai csak egyes felolvasások végeztével nyílnak meg, a közönség később érkező része számára.

A FELOLVASÁSOK VÉGEZTÉVEL FÉLÓRAI SZÜNET.

SZÜNET UTÁN RÖVID HANGVERSENY. SULEIKA. GÖETHE BALLADÁJA. ZENÉJE SCHUBERTTŐL.

Éneklő: ÖZV. HANCKE KISS PAULA Ö NAGYSÁGA. A zongorázást GEGENBAUER JÓZSEF UR JÁTSZTA. BALLADA A SZOLGAFIATRÓL

Herbel költeménye, Schumann zenekíséretével. A költeményt ifj. Szász Károly ur fordította.

A verset KISS KATA kisasszony adja elő. A zongorázást, zongorán GEGENBAUER JÓZSEF UR.

* * *

A HANGVERSENY UTÁN TOMBOLA JÁTÉK. A teremben nyolcz asztalnál, külön nyeregménytárgyak játszatnak ki.

Minden asztalnak URNÓJE VAN.

A TOMBOLA JEGYEK DARABJÁNAK ÁRA 20 KR. KAPHATÓK A PÉNZTÁRNÁL ÉS AZ ASZTALOK URNÓINÁL.

* * *

A FELOLVASÁSOK UTÁN PONGRÁTZ LAJOS MÚZSIKÁJA SZÓL.

A vigadó melléktermében hideg étkeket szolgál fel a vendéglős. Csejtekéről gondoskodva van. A termet MESTI Ferenccs ur díszíti fel.

AZ ESTÉLY PONTBAN 7 ÓRAKOR KEZDŐDIK ÉS 12 ÓRAKOR VÉGZŐDIK.

* * *

EZ ESTÉLYRE EGYES SZEMÉLYJEGYEK IS BOSCÁJTATTAK KI, UGY A TEREMBE, MINT AZ ERKÉLYRE ES ABLAKOKBA.

A TEREMBE BELÉPŐ JEGY ÁRA 1 FRT.

AZ ERKÉLY ÉS ABLAKJEGYEK ÁRA 1.50 KR.

Kaphatók dr. Hintz György ur gyógyszeráránban, Szongott Gerő ur kereskedésében s az E. M. K. E. irodájában.

VÁROSI HIREK.

— **Városi ügyek.** A városi törvényhatósági bizottság f. évi febr. hó 25-én (pénteken) s esetleg folytatásul a következő napokon, mindenkor délután 3 órakor a városház nagy termében rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Belügyminiszteri leiratok: a.) a folyó évi költségvetés, b.) a Kabalapatok, Hosszmező stb. községek útján vesztett urbériségekért kiutalt kárpótlás, c.) a múlt évi pótköltségvetésben mutatkozó hiány fedezése és d.) a nagy-tarasz legelő bérbeadása tárgyában. 2. A közigazgatási bizottság jelentése az 1886 ik év második feléről. 3. Polgármester jelentése a sétatéri uszoda tárgyában szakosztályi javaslattal. 4. Szakosztályi javaslat a Berge Gyula által a város ellen indított kárterítés kereset tárgyában. 5. Tisztai ügyész előterjesztése a gr. Rhédey-család kabalapataki perére vonatkozólag. 6. A munkaképességet vesztett tisztviselőkkel, segéd- és kezelő személyzet tagjaival szemben követendő eljárásról alkotott szabályrendelet szakoszt. javaslattal. 7. Tanácsi előterjesztések: a.) a borhanczi határrendben készitendő közkut tárgyában, b.) a Szt-György-hegy alatti katona gyakorló-tér bérletének meghosszabbítása tárgyában, szakosztályi javaslattal és c.) a Bonyomulatti cselegy bérbeadása iránt. 8. Főkapitányi előterjesztés a javító-intézet

hez menő bérkocsik viteldijának megállapítása tárgyában szakosztályi javaslattal. 9. Kérés: a.) Kún Mihály kolozsvári lakótól bérleendő, b.) Zakariás Sándor, tanácsosi irnoktól segély, c.) a helybeli m. kir. tud. egyetemi köről segély és d.) özv. Pap Jánosné, kolozsvári lakostól kerdijj iránt szakosztályi javaslattal. 10. Dr. Szabó Ödön, orvostudói oklevelének kibirtetése. 11. A keresetadó felszámolási bizottság egy rendes és egy póttagjának megválasztása az 1887—1889. évekre.

— **Uj találmány.** A városi hatóság új módját találta fel az útjavításnak. A módszer már alkalmazásba is vétetett, s olyan célszerűnek bizonyult, hogy a hatóság a kormánytól szabadalmat készitkieszközlőni az új találmányra, mely hazánk közlekedés ügyének fejlődés történetében — korszakalkotásra van hivatva. Ugyanis a tanács már évekket ezelőtt utasítást kapott a képviselőitől, hogy a kir. javító intézet-hez vezető útvonalat jó karba hozza. A tanács sokáig húzta-vonta a dolgot, de az út sehogy sem akart magától megjavulni. A tanácsot végül kirántotta a hinarból a gondviselés (rendesen ez oldja meg a tanács feladatait.) A napokban ugyanis derék mennyiségű hó esett. Ez is csak anyag, gondolá magában a böles magistratus és elhatározott, hogy e legújabb találmányu fed-nyalaggal a javító intézet útvonala megkorrigáltassék. A határozat teljesedésebe is vétetett. Tegnapi óta több munkás hordja a havat a javító intézet útjának gödreibe. Hogy aztán, ha a hó elolvad, mi lesz a gödörben, azt könnyű eltalálni. Hát a magistratus tudja-e?

— **A kolozsv. zenekonservatórium** vasárnapi házi hangversenyének műsora érdekes lesz s nagyobbabaszabú hangversenynek is beillenek. Többek közt Márk Anna k. a., az intézet végzett növendéke kisebb zenekar kísérete mellett zongorán Mendelsohn *Kapriccio* brillant ját adja elő. Kiss Hajnalka k. a., iut. növ. énekel zongorához hegedű kísérete mellett. Welser Lajos int. működő tag Goldmark nagyhatást keltett *Mertin* vprájából énekel egy áriát. Kovács *fiórek* *vonós-négyese* előadja *Haydn* G-dur quartettjét.

— **Az „Egyetemi Kör”** szombaton d. u. rendes közgyűlést tart. E gyűlésen tartja beköszöndőt Zlamál Ágoston, a kör új elnöke és tárgyalatni fognak a választmányok a hangverseny és egy személyes affair iránt tett jelentései.

— **Halálozás.** A következő gyal-jelemlést vették: Alantírtottak a szívnék legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy a szeretett édes jó anya, illetve testvér és rokon özv. Wildner Jánosné, született Hermély Antonia, születésnapján 60 éves korában elhunyt. Wildner János, mint a megboldogult édes fia. Hermély Terézia, férje Nedorost Antal, a megboldogult édes testvére és sógora.

— **Hamvasó szerdát** nyugodtan élte át a helybeli rendőrség. Ugy látszik, hogy a t. cz. tolvaj és tekerő urak is illetlennek találták megzavarni a rendőri urak nyugodalmát. „Az őrártok csendet jelentetek.” A multkor megbetegedett ló viszszanyerte egészségét. Szóval a hivatalos ügymenet csendje nem szenvedett megzavarást.

— **Kérélem.** A rendnek m. kir. örei közül egyeket a közönség érdekében nem ártana a jégpályára vezető utozsokra felállítani. Dölenkit ugyanis a czigány gyerekek özőne borítja el a bejárókat s apró pénz hiányában éktelen rimánkodásaikkal utca hozsát ildózik a közönséget, míg a rendnek örei csendes déli álmutat aluszszák zavartalanul.

— **Furcsa időtöltést** talált magának a helybeli regalebélőség egy néhány közege, a tegnapi este. Egy a vonaton városunkba érkezett birtokos puszta gyanura megmozdított a midőn a birtokos e feletti csodálkozásának egy tréfas megjegyzéssel hangzott, hogy őt álló rendőrral bántalmaztatta őt. A birtokos a járásbírósnál keres jogorvoslatot.

Derék nevek.

Az 1860. évi cs. k. hivatalnoki schematizmus feltűnőbb nevei versebe szedve. A szerencsésen elköltöztöttek örök emlékeül a halás utók számára.

Schmutz, Kozsals, Tumeran, Hornacek, Hrubí, Melichar, Sehtainer, Chrobacek, Sparsam, Choczky, Tordy, Kotzian, Krajacits, Mikolasho, Czáp, Zaduban, Kabus, Nadobry, Mareseh, Zseszulak, Cruoz, Krupez, Hojda, Odobinak, Cherven, Wlasaty, Schörey, Jevszabek, Kopriya, Singel, Kaas, Vízdalek, Hollub, Slasse, Pitsch, Pospichal, Aberle, Usternul, Verstuseg, Zapletal, Wrancio, Mrva, Halae, Hrdina, Kuffa, Matacio, Barvics, Bilina, Schvighut, Buresch, Vleck, Konegtko, Obicz, Frintschacki, Karchete, Ehrenko, Gatala, Kreimet, Safraneck, Weigl, Wavra, Sueek, Prihoda, Beigl, Sruka, Tins, Schmeiser, Kausky, Knüppel, Skrabal, Zak, Trnobranszky, Wordak, Nohet, Slavinek, Albi, Navratil, Voldon, Repka, Sobihabl, Malovecz, Chovanez, Nemezc, Hudeba, Steffek, Kasperek, Tschik, Kozehuba, Wypel, Worek, Wrtel, Brif, Popelka, Ciburka, Wavreoska, Dix, Chvetnicz, Ipavitz, Napravnik, Kastl,

Klamek, Dolesal, Pivniczka, Tasti, Vlk, Czablík, Turck, Kozsacek, Kappel, Zbiral, Zlamal, Klavacek, Cech, Kwech, Saron, Witalcil, Fortsek, Utiény, Skalon, Wichodil, Vovasek, Walasek, Psükril, Krtiocka, Sestak, Zimák, Muschal, Kvasniok, Smuthny, Stuzsny, Tischecek, Dada, Gallia, Kallina, Matina, Chluda, Kramarik, Zahourek, Csepel, Finacek, Zborzil, Wraschtil, Sofiar, Vovasek, Zacek, Novomieszki, Krizsek, Varulik, Vaczka, Maichraiczki, Korinek, Vosalik, Drabak, Dvorák, Holecek, Zeterni, Predlik, Humplik, Vohanka, Povolni, Smreka, Stovacek, Machatsck, Schaffarcik, Zavieska, Zdravilek, Montsek, Kozeschnik, Cstortecska, Giran, Schrovanez, Vodnarik, Krupszka, Czikanu, Vaniorek, Cerstvik, Drobil, Mateika, Jezitsek, Petruska, Havtina, Rychlik, Havlicek, Vavruska, Pikvan, Vieszorek, Nehának, Ruzicka, Juda, Machatek, Mestyanek, Hrdicka, Polika, Vsetiozka, Straka, Vaniek, Hlutaszka, Zapomiel, Troján, Kustanek, Maschka, Trziska, Miliska, Tezisek, Streblicka, Kupiczka, Hoiticka, Schimicek!

IRODALOM.

* **A kolozsvári ötvös czéhről.** Deák Farkas akad. tag a régészeti társulatnak Bpsten e hó 27-én tartott ülésén a kolozsvári ötvösökről olvasott fel ezuttal már negyedikben. Legutóbbi felolvasásában is igen sok érdekes adatot sorolt föl róluk. A XV., XVI. és XVII. században élt mintegy 400 ötvösnek nevét mutatta be s a czéh különféle szokásairól sorolt föl apró és aprókékos folgyezéseket. Érdekesen kimutatta, hogy a tizenhatodik században több ötvös élt Erdélyben egy városában, mint ma az egész Erdélyben. Főlemlitette Deák, hogy az ötvös czéhek az előkelő városi lányok lakodalmával, a menyasszonyt meg szokták ajándékozni; megismertett egy czéhbéli fegyelmű eljárást, midőn egy siradás alkalmával a mesterlegények összeveszttek az ifjú mesterekkel s a fegyelmi eljárásnak kétszázados, törvényszéki tudósítását is bemutatta. Kapsri Bálint kolozsvári ötvösnek 1638 ban készített s jelenleg Andrassy Manó gróf tulajdonát képező aranyozott ezüst csehszékét is bemutat-ta, melyet valószínűleg protestans istenitizsletekénél használtak. Végül bemutatta az ötvösözhének több folyamodványát, melyeket Báthori Zsigmondhoz s a két Rákóczi Györgyhez intézett s a fedelmeknek ezekre adott válaszákat, a melyekből megtudhatjuk a közönség, hogy a régi ötvösök kretája is sokszor duplán fogott s a régi számlából igen sokszor — töröltek maguk a fedelmek.

MŰVÉSZET.

* **Ivánffí Jenő** jutalmául jövő kedden „Don Carlos” Schiller kiűnő tragediája kerül színpadra a czimzerebben jutalmazandóval. Résztvevőnek az előadásban a főbb szerepekben, E. Kovács Gy. Posa marquis; Fülöp király *Kazaliozki*; Erzsébet királynő *Medgyasszai* E; Eboli Gerő Lina s azonkívül az összes drámai személyzet.

* **Mikádó,** Sullivan nagykedveltségű operetteja nálunk március közepén kerül előadásra a következők szereposztással: Jumi *Serédi* S; Katisha *Láng* E; Pitti *Suy Könczöl* E; Mikádó *Megyeri*; Kokó *Várdi* M; Nanki *Pó Kápolnai*; Pou Bah *Kulinyi*; Pish *Poush Várdi* A.

* **A nemzeti színházban** holnap Ohoet „Vasgyáros.” Vasárnap *Várdi* Miklós jutalmául Rákosi Viktor „Dezontor” cz. népsziműve adatik; ez utóbbi először kerül nálunk színpadra.

* **A helybeli színtársulat** több másodrendű tagja felszólítást kapott Tóth Béla színgazdától, hogy pár napra ránduljanak át Deésre, színtársulatához. — A társulat tagjai közül mintegy nyolczan elfogadták Tóth ur ajánlatát és pénteken indulnak Deésre, hol közreműködésükkel kerül színpadra az „ördög pilulái” című bohózat.

* **Kassainé Jászay Marl** tegnap érkezett Aradra, hol háromszor lép föl. Az aradi közönség nagy érdeklődéssel néz e nagy művésznő szereplése elé.

* **Aradi Gerő** színtársulatánál Szegeden az ördög pilulát adják már egy hét óta, mindennap. A közönség minden előadásra zsufolásig tölti meg a színházat.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlet 120-ik szám. Kolozsvárt, 1887. február 25-én.

A VASGYÁROS.

Színmű 4 felv.

KÖZGAZDASÁG.

Hazai termékek kiállítása.

A budapesti kereskedelmi muzeum igazgatósága február 20 iki ülésében elhatározta, hogy a hazai termékek állandó kiállítására vonatkozó szabályok azon határozatának épseben tartása mellett, mely szerint minden kiállítónak 1 négysszög méter terület engedtetik át, a minden további négysszög méter

ért fizetendő 5 frtnyi térdiját a folyó évre 2 frtra szállította le, mindazon tárgyakra nézve, melyek nem állítatnak ki szekrényekben. Ilyenek például gépek, kosik, butorok, erdészeti eszközök, par-kéták, mezei gazdasági termények, vas stb.

A kitűltött bejelentési izek, legkésőbb f. évi március 31-ikéig akár közvetlenül Budapestre a kereskedelmi muzeumba, akár annak kép iselőjéhez Gamauf Vilmoshoz Kolozsvárra lesznek beküldendők, később bejelentett tárgyak sem az illető csoportba nem oszthatók, sem a folyó évi katalógusba fel nem vehetők.

Beküldési határidő a kiállítókkal idejekorán közzétetni fog.

Egyszersmind figyelmeztetjük a t. gazdátársakat, hogy a májusi kiállításra, egyéb termékek mellett czélszerű volna a gyapju, bor és pálinka félék bemutatásáról gondoskodni.

Bővebb felvilágosítással alólírott kívá-natra készséggel szolgál.

Kolozsvárt, 1887. február 24-én.

Gamauf Vilmos,

kir. tanácsos,

az erd. gazd. egy. titkára.

A közönség köréből.*

Az E. M. K. E. javára Krasznán tartott bál jövedelmének hova fordítása tétett, megkeresésem folytán, e becses lapok hasábjain megbeszélés tárgyává.

Főhozzatott hogy a bál egész tiszta jövedelme nem fordítottat a maga czéljaira. Személyek helyett inkább elvett foglal-koztam. Megmóadtam, hogy mily üszeg lón a bál jövedelméből jogtalanul visz-szatartva.

Zoványi Lajos, e tárgyban a dalárda iparos tagjainál izgató ur, fölvette a kez-tűt, s a fából vaskarika féle logika elveinek alkalmazásba vétele mellett l é n y e s e n (?) fölfeltette, hogy bár jkőnyvre vett előleges megállapodás folytán a bál tiszta jövedelme egészben az E. M. K. E.-nek volt száma a kibocsátott meghívókkal egyez-ző értelemben; utóbb látván a befolyt tiszta jövedelem nem épen jelentéktelen mérvét, jónak látta a dalárda iparos tagjainak fe-jét felvilágosítani az iránt, hogy ha már ók közreműködtek, legalább az általuk elő-leges költségek fedezésére megváltott je-gyek ara folyjon ismét vissza zsebeikbe.

En az e tárgyban tartott gyűlésen ki-fejeztet adtam nézetemnek, hogy a tiszta jövedelem megosonkítása kompromisszum. Visszaalás a nagyközönség jó hiszeműségevel, melynek nagy garra hirdették, hogy a tiszta jövedelem egészben jelzett czélra szentelendő.

Es a nagyközönség tekintve a nemes és szent czélt, nem viseltetett kicsinyléssel dalárdának iránt, hanem szívesen járult fil-léireivel a nagy és szent czél miatt. Meg-váltotta jegyét, sőt felülfizetésekkel is ta-lálkozunk.

De Zoványi ur állíreskedését a szent ügygel szemben is kitüntetődel, nem tartoz-kodott felhozakodni még azzal is, hogy ha már ő közreműködik, előbbeni megállapodás dacára nemhogy felülfizetést nem leszen, ha-nem még jegyét sem váltja meg. En a gyűlésben ezen megállapodást haagsulyoz-tam azon elvilegentségű véleményemmel: hogy a tiszta jövedelemnek nem szabad esonkittatnia.

Ha ezt nagy hangon tettem, természet-es adományomat használtam és egyáltala-ban nem jutott eszembe, hogy az ő szemé-lyével bibelődjem.

Nem kellett volna nekem azzal elő-állani, hogy én ellenzem, miszerint az elő-leges költségeken a bála megvásárolt és el nem kelt borból fennmaradt három ve-der bor a dalárda tagjai által utólagosan el-fogyasztassék.

En ha nagy hangon is, de nekem megfelelő és természetes módon egyre azon voltam, hogy ne kicsinyeskedjünk, ne állí-reskedjünk, ne magyarázzunk félre írásilag jkőnyvre vett előbbeni e tárgy megállapo-dásunkat, ha már felülfizetéseket nem te-szünk. Ne zsákmanóljuk ki részünkre az alkalmat, ne eszelekedjünk azt, hogy nem ezen czélra betanult harm népdal elmondásáért a már megváltott jegyek árát visz-szaköveteljük; mert a nagy közönség, mely meghívónkra ilyen szép számmal egybegyűlt, ezért elítél bennünket a jövedelmek nézve elvesztjük előtte erkölcsi hitelünket.

Amde, mert enemű érveléseim daczára Zoványi ur a dalárda iparos tagjait előle-ges rábeszélés folytán oda hangolta, hogy jogtalanul, mert e tárgy előleges megállapo-dásaink ellenére visszatarták az általuk befizetett j e g y e k árát; én és honora-tior társaim nem járultunk ehhez hozzá, hanem jgyeink árát elszámoltatni kívántuk.

Nem a pénztáros volt tehát e tárgy-ban hibás, miként e becses lapok hasábjain említésbe volt véve, hanem az csak bűnbá-kul volt odaállítva. Tudnám én nagyon jól, honnan fúj a szél. A lólabák kilátóztak a tóga alól is Nyilatkozatában aztán álloza és sisak nélkül is bemutatta magát Zová-nyi ur.

Krasznán, 1887. febr. 21-én.

Wargha Gyula.

* E rovat a szerkesztőséget csak a sajtóható-sággal szemben kötelezi.

Szerk.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

BARTHA MIKLÓS.

H I R D E T É S E K.

Sz. 942—887.

114.

v. tan.

Pályázati hirdetmény.

Maros-Vásárhely sz. kir. város törvényhatósága által rendszerezett állatorvosi állomás, mely 400 forint fizetéssel van javadalmazva a városi pénztárból, s ezen kívül a levágandó marhák orvos-rendőri szemléjéért, minden nagy marha után 10 krajczár és minden kis marha után 5 kr. díj illeti — betöltendő lévén — arra ezennel pályázat nyitattik.

Felhívhatnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy okmányolt folyamodásukat **1887. évi márczius hó 15-éig** a polgármesteri hivatalhoz nyújtsák be.

A később érkezett folyamodás a kinevezésnél tekintetbe nem fog vétetni.

Megjegyeztetik végül, hogy nem ragályos vagy járványos beteg marha látogatási díja minden rendelvénnyel 30 krajczárban állapított meg.

Maros-Vásárhely sz. kir. városi tanácsnak 1887. évi február hó 12-én tartott üléséből.

Györffi Péter,
polgármester.

(3—3)

Üzlet átvétel!

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudatni, miszerint a bel-hid utca 7 ik számú házban levő

női- és férfi divat-áru üzletet

megvásároltam és azt a legújabb berendezéssel és átalakítva, célegem alatt tovább folytatni szándékom.

Legújabb érkeztek és feltűnő olcsó áron kaphatók:

Ruhaszövetek, fekete ternők és alépinek, diszek, bársonyok, kész fehérműk, Chiffonok, bélésműk, paplanok, miederek, cipők, piperetárgyak, nagymennyiségű rövid áruk, farsangi idényre belépők, virágok, atlaszok, fécerek, ruha-creppék minden színben stb. Urak részére: fehér- és színes ingek, gallér és kézelők, nyak-kendők stb.

Saját női ruha varró-teremmel rendelkezve, ruhák készítését vagy átalakítását a legújabb divat szerint felelősség mellett elvállalom, vidékről egy derék beküldése és az aly hossza (elől mérve) mértékül elegendő.

Kész ruhák is mindig kaphatók raktáron.

Becsés párfogását mély tisztelettel kérem

Orelli Hugó.

Üzlethelyiség: bel-hid utca 7. szám. — Varró-terem: főtér 91. (5—x) 19. szám emelet.

HAZAI IPAR.

Olcsó butorvásárlási alkalom!

Alóliúrt bátorodom a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy mártól fogva egy nagy részét a raktáromban levő butorokból helyszűke miatt minden elfogadható áron, készpénz fizetés mellett, eladni vagyok kénytelen.

chiffonok, diófa- és vaságyak, diófa- és arany keretű toilettetükörök,

salon garniturok

nagy választékban,

fekete ébenfa butorok, szivar-asztalok, szivar fali szekrények, ruganyos-, lószőr- és afrigue mádráczok

rendkívül olcsó áron kaphatók.

Javítások és butorátalakítások úgy vidéken, mint helyben gyorsan és pontosan rendkívül leszállított árak mellett eszközöltetnek.

Teljes tisztelettel

E. ZETTNER,

28. (14—24.) kárpitos és butor raktáros belmonostor- és páris-utca sarkán.

Leszállított árak.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Van szerencsém t. cz. vevőim szíves tudomására hozni, hogy a belhid-utcában saját házamat (27 szám) a mai kor követelményeinek megfelelőleg úgy az emeleti mint a földszinti helyiségeit

BUTOR-RAKTÁRRÁ alakítottam át,

Nagy raktárt tartok jó s száraz anyagból készült szalon, ebédli és háló szobák berendezésére, továbbá egyes butor-darabokra u. m. chiffonok, kredenczek, háló-, ebédli-, szalon-, író-, varó-, öltöző asztalok, heverő divánok, közönséges és egész finom garnitúrák, minden színű butor szövetek és szőnyegek. Segglos, Afrik, lószőr- és ruganyos mádráczok, fali álló- és toilettetükörök, aranyozott keretretbe foglalt olajnyomatú képek, ablak carni-sok, n. é. fonatú és különb fajta székek stb. butorokból.

Elvállalok mindennemű

épület asztalos munkákat, termek, szobák és kerthelyiségek díszítését, valamint berendezését, ócska szoba-butorok ujtását legelőnyösebb árakban.

618. (25—*)

Tisztelettel

KEREKES JÓZSEF.

Kizárolagosan hazai gyártmány!

A BORSZÉKI

világhírű gyógy- és élvezeti savanyuvíz üzlet

HIRDETÉSE.

Páris-, Trieszt-, Bécs-, és Budapestben arany- és ezüst-érmekkel kitüntetve.

Fürdőidény: Junius 15-től szeptember 15-ig. Gyorskocsi összekötetés, Sz.-Régenig posta és távirda állomás helyett.

A borszéki fürdő- és ásványvíz üzlet igazgatósága közhirrre teszi, hogy felsőbb hatóságintézkedés folytán a jövő 1887. év január hó 1-étől kezdve az ide vonatkozó miniszteri rendeletnek megfelelő új alaku ásványvízes üvegeket fog forgalomba bocsátani.

A új üvegek 1.4—100 és 0.5 liter ürtartalommal bírnak, színök sötét tenger zöld, arányos-hengeralakban, közepmagasan kiemelkedő nyakkal, felső részén 4 mm széles gyűrűvel ellátva. Az üveg fenekén „Borszék” lenyomat olvasható, minden üveg az érmek lenyomatát, a Főkút fényképét, a vegyelmézést és gyógyhatányt tartalmazó kétszín: fekete és piros nyomású czimkével lesz ellátva, fehér czimkupakkal leszoritva „Borszék savanyuvíz” körirattal és közepén egy fenyőfa alakjával.

A fennebbiek szerint kiállított üvegek ásványvízzel megtöltve és ládákba csomagolva alábbi ár szerint számíttatnak:

1 láda 50-es 1.4 literes helytt a gyárnál	7.— forint	1 láda 50-es 1.0 literes helytt a gyárnál	6.50 forint
1 „ 25-ös „ „ „ „ „	3.60 „	1 „ 25-ös „ „ „ „ „	3.30 „
1 „ 28-as „ „ „ „ „ „	4.30 „	1 „ 50-es 0.5 „ „ „ „ „	5.30 „

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő % leengedés kedvezménye nyújtatik.

A fürdőintézet és ásványvíz-üzlet körébe tartozó tudakozódások és megrendelések a Borszéken helytt székelő fürdő- és ásványvíz-üzlet igazgatóságához intézendők.

Borszék, 1886. deczember hó.

Fürdő- és ásványvíz-üzlet igazgatóság.

767 [18—*]